

Література

1. Абчук В.А. Комерція / В.А. Абчук. – Спб. : Изд-во Михайлова В.А., 2000. – 475 с.
2. Беляевский И.К. Основы коммерции / И.К. Беляевский. – М. : Изд-во Москов. гос. ун-та экон., стат. и инф-ки, 2005. – 129 с.
3. Бусыгин А.В. Важнейший источник экономического анализа / А.В. Бусыгин // Деловой вестник «Рос. кооперации». – 2001. – № 5. – С. 15.
4. Виноградська А.М. Комерційне підприємництво : сучасний стан, стратегії розвитку : [моногр.] / А.М. Виноградська. – К. : ЦУЛ, 2004. – 807 с.
5. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>. – Назва з екрану.
6. Даль В.И. Толковый словарь живого великого русского языка [в 4 т.] / В.И. Даль. – И.-О.-М. : ОЛМА-ПРЕСС, т. 2. – 2001. – 672 с.
7. Дашков Л.П. Комерція и технология торговли / Л.П. Дашков, В.К. Памбучьянц. – М. : Информ.-внедрен. центр «Маркетинг», 2007. – 448 с.
8. Дяченко Г.А. Комерційна діяльність : [навч. посібник] / Г.А. Дяченко, Л.С. Курська, О.Н. Сахарова та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 296 с.
9. Комерційна діяльність : [підруч.] / за ред. проф. В.В. Апопія. – К. : Знання, 2008. – 558 с.
10. Марченко И.С. Системный подход к управлению коммерческой деятельностью организаций / И.С. Марченко // Вестник МГТУ. – 2010. – № 1, т. 13. – С. 27-30.
11. Осипова Л.В. Основы коммерческой деятельности / Л.В. Осипова, И. М. Синяева. – М. : Юнити-Дана, 2000. – 623 с.
12. Панкратов Ф.Г. Коммерческая деятельность / Ф.Г. Панкратов, Т.К. Серегина. – М. : ИВЦ «Маркетинг», 2003. – 504 с.
13. Половцева Ф.П. Коммерческая деятельность / Ф.П. Половцева. – М. : ИНФРА-М, 2000. – 248 с.
14. Русева О.Н. Стратегическое управление коммерческой деятельностью предприятия / О.Н. Русева, А.С. Балан // Труды Одесского политехнического университета. – 2003. – Вып. 2(20). – С. 1-4.

Пронько Л.М.,

к.е.н., доцент кафедри адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії, Вінницький національний аграрний університет

УПРАВЛІННЯ РИНКОВОЮ КАПІТАЛІЗАЦІЄЮ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА В УКРАЇНІ

Капіталізація акціонерних товариств залежить від ринкової кон'юнктури і практично не залежить від персональних властивостей того хто її оцінює.

В сучасних умовах, широкого вжитку набуло поняття ринкової капіталізації, яка за своєю сутністю визначає ринкову ціну на фондовій біржі зареєстрованих акцій підприємства або всіх його акцій, тобто це вартість, яка може значно перевищувати вартість активів по балансу підприємства. Це пов'язано з тим, що не всі активи, які мають цінність включаються в баланс підприємства, наприклад кваліфіковані працівники, ділова репутація, попит на продукцію тощо [2, с. 115]. Але на момент продажу акцій того чи іншого підприємства, його вартість може як зростати так і знижуватись, в залежності від попиту та пропозиції акцій на ринку.

Таким чином, ринкова капіталізація акціонерного товариства – вартість всіх її акцій, тобто ціна, яка встановлюється шляхом котирування на фондовій біржі (якщо не враховувати зміну ціни акції в процесі їх купівлі). Іншими словами – ринкова капіталізація – ціна, яку ринок готовий сплатити за підприємство [2, с.115].

В Законі України "Про акціонерні товариства" визначено порядок організації створення та діяльності товариства на фінансовому ринку, але не зазначено ролі ринкової капіталізації в економічному розвитку акціонерних товариств.

Сьогодні, структура власності типового українського публічного акціонерного товариства характеризується наявністю великого акціонера, який володіє понад 50 % акцій; одного або кількох акціонерів з великими пакетами; а також – великої кількості дрібних акціонерів. Для великого акціонера за такої структури власності управління зводиться до здійснення корпоративного контролю над компанією [3, с.36].

Тому, на даний час, важливим є запровадження змін на державному рівні (у вигляді законодавчих актів) щодо підвищення якості управління та затвердити термін «ринкова капіталізація акціонерного товариства» як ринкову вартість ПАТ, що визначатиметься шляхом множення кількості випущених товариством акцій на їхню вартість. Вартість акцій визначають у процесі котирування на фондовій біржі на підставі попиту на них [4].

При внесених змінах, держава забезпечить: різкий приплив інвестицій у промисловість; підвищення керованості та ефективності управління компаніями з державною часткою в структурі власності; захист прав своїх громадян (які є власниками акцій); вступ до Європейських і світових економічних структур.

Акціонерним товариствам впровадження механізмів ефективного управління дасть змогу отримати кошти, необхідні для реалізації політики зростаючої компанії, структурувати бізнес, розділити стратегічний та операційний рівні управління компанією, повністю легалізувати стосунки власник-керівник, замінивши неформальні домовленості докладно розробленим трудовим контрактом.

Вдосконалити відповідне законодавство, на нашу думку, можливо при внесенні низки поправок (доповнень) у діюче законодавство, які стосуються питань, пов'язаних з українською ринковою капіталізацією.

Запровадження терміну «ринкова капіталізація» дасть можливість визначати ринкову капіталізацію публічного акціонерного товариства за день, тиждень, місяць та рік. Загальну ринкову капіталізацію акціонерного товариства, з врахуванням найвищої ціни продажу цінного паперу, можна визначити двома способами:

- початкова капіталізація акціонерного товариства – в основі лежить номінальна вартість акцій (номінальна вартість акцій помножити на їх кількість).

- ринкова капіталізація акціонерного товариства – максимальна ціна продажу акціонерного товариства (ринкова ціна на фондовій біржі зареєстрованих акцій підприємства або всіх його акцій) [4].

Початкова капіталізація акціонерного товариства не лише визначить капіталізацію товариства, акції якого не мають курсової ціни, а й дасть змогу порівняти вартість акціонерного товариства за різні періоди його діяльності та котирування на фондовому ринку.

Отже, законодавчо встановлене поняття ринкової капіталізації акціонерного товариства дозволить визначити інвестиційну привабливість акціонерного товариства на фондовому ринку і вартість акціонерного товариства за умови його продажу, злиття чи поглинання, а також сприятиме встановленню додаткового аспекту регулювання та стимулювання діяльності акціонерного товариства на фондовому ринку.

Крім цього, оновлення законодавчої бази дасть можливість акціонерним товариствам встановити новий рівень корпоративної політики, спрямований на забезпечення поліпшення фінансового стану товариства, вихід на новий рівень залучення інвестицій та забезпечення добросовісної конкуренції на фінансовому ринку.

За твердженнями провідних спеціалістів: – рівень корпоративного управління в компанії має значення тільки там, де акції перебувають у вільному обігу на ринку. А за сьогоднішніх умов, коли інвестиційні ресурси різко обмежені, акції продаються та купуються переважно з метою встановлення контролю над підприємством або зміною власника. Зрозуміло, що у цьому разі покупця цікавить не структура управління компанією, а власне саме підприємство та його активи.

Недоліком сьогоднішньої системи, що регулює діяльність акціонерних товариств є ще і те, що в Україні при прийнятті інвестиційних рішень враховуються більше фінансові показники, потенціал зростання, ніж корпоративне управління, яке передбачає ефективну роботу наглядової ради, розкриття інформації, однакове ставлення до акціонерів, забезпечення їх прав тощо. Причиною такого ставлення до корпоративного управління є не закріплені законодавчо основні елементи корпоративної культури управління, а залишені на розсуд статуту кожного АТ. Аналогічна проблема щодо забезпечення прав акціонерів – недостатнє закріплення на рівні закону їх прав призводить до того, що акціонери вимушені звертатися до судових органів.

Отже, що високий рівень культури управління та ринкова капіталізація акціонерного підприємства робить його більш стійким в умовах ринку, більш привабливим та надійним для інвесторів, більш захищеним від конкурентів, коливання цін, вартості акцій та сприятиме визначенні його статусу належності до складу індексів фондових бірж. Законодавчо-правова підтримка розвитку АТ – це дотримання правил корпоративної політики та етики ведення бізнесу, що забезпечить позитивний соціально-економічний розвиток країни.

Література

1. Закон України “Про акціонерні товариства” [Електронний ресурс] . № 514-VI. – 2008. – Режим доступу до закону : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=51417>.
2. Пронько Л.М. Вартість і капіталізація підприємств та методи їх оцінки / Л.М. Пронько // АгроІнКом. – 2011. – № 10-12. – С. 113-118.
3. Румянцев С.А. Українська модель корпоративного управління: становлення та розвиток. - К.: Т-во “Знання”, КОО, 2003. - 149 с.
4. Шевченко Н.В. Внесення змін до законодавства як метод підвищення ринкової капіталізації акціонерних товариств [Електронний ресурс]// Економічні науки. – 2012. – Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/>.

Пунда О.В.,

*аспірантка кафедри маркетингу та ресурсозабезпечення,
Національного авіаційного університету,
м. Київ*

МАРКЕТИНГОВА ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА В УПРАВЛІННІ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ПРИВАБЛИВІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

Економічна наука сьогодні пропонує значний методологічний інструментарій для оцінки ефективності інвестицій. Проте динамічна природа самої ринкової економіки вимагає постійного його удосконалення.

Розуміючи під поняттям інвестиційної діяльності процес спрямування фактичних економічних цінностей на реалізацію інвестиційних програм з метою їх приросту, інвестор має визначити цілі, види, обсяги інвестицій та при необхідності залучати інших учасників. Важливим етапом цього процесу є управління інвестиційною привабливістю підприємства.

Спираючись на концепцію стратегічного управління в плануванні такої діяльності інвестор має постійно оцінювати баланс взаємодії зовнішнього середовища і потенціалу підприємства. Підвищення значення та ефективності маркетингової інформаційної системи (MIS), розвиток її завдань в методології інвестиційного аналізу, на нашу думку, є важливим фактором визначення достовірного підходу до управління інвестиційною привабливістю підприємства, яка має забезпечити формування довгострокової довіри інвесторів до бізнесу і